Mae Fah Luang University

Archives - clipping

The Center for Learning Resources and Educational Media

Title :	
Subject Heading 1 :	
Subject Heading 2 :	
Source :	
Date :	

http://www.matichon.co.th

มติชน

วันจันทร์ที่ 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2557 ปีที่ 37 ฉบับที่ 13420 ราคา 10 บาท

หน้า 7

เรียนไทย ได้จีน

เหยียนฟู่...ปรมาจารย์การแปลในครรลองประวัติศาสตร์จีน

หากเราจะประเมินค่างานแปลภาษาต่างประเทศชิ้นใดสักชิ้นหนึ่ง คนไทยเรามักจะคำนึงถึงความสละสลวยของภาษาปลายทาง หรือก็คือภาษาไทยที่แปลออกมา ว่าใช้คำไพเราะราบรื่นเพียงใด จากนั้นหากใครมีความสามารถ อ่านภาษาต้นฉบับของงานชิ้นนั้นๆ ออก ก็อาจจะขวนขวายไปหาต้นฉบับหนังสือมาลองอ่านเทียบดูคร่าวๆ ว่าแปลได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร แวดวงการแปลในประเทศไทย อาจไม่มีชื่อเรียกกระบวนการประเมินค่าชัดเจน แต่สำหรับขนบการแปลในวัฒนธรรมจีนนั้น เมื่อจะประเมินค่างานแปลสักชิ้นหนึ่ง หรือเมื่อนักแปลจะลงมือแปลงานสักชิ้นหนึ่ง สิ่งที่มักผุดขึ้นในสมองของเขาเหล่านั้น คือหลักการแปลของบิดาแห่งวงการแปลจีน นามว่า 严复 / 嚴復 yánfù เหยียนฟู่ ท่านนี้

(เครดิตภาพ : HYPERLINK "http://www.baidu.com" www.baidu.com)

เหยียนฟู่เกิดเมื่อ ค.ศ.1854 ถึงแก่กรรมเมื่อ ค.ศ.1921 เป็นข้าราชการในปลายราชวงศ์ชิงคาบเกี่ยวกับสมัยสาธารณรัฐ เป็นนักคิด นักการศึกษาและยังได้รับยกย่องให้เป็นปฐมาจารย์ด้านการแปลยุคก่อนสมัยใหม่ เขาเกิดในครอบครัวผู้มีการศึกษา ปู่และพ่อทำอาชีพแพทย์แผนจีน ในวัยเด็กได้รับการศึกษาตามขนบเดิม จึงรอบรู้คัมภีร์โบราณเป็นอย่างดี เมื่อล่วงเข้าสู่วัยหนุ่ม เหยียนฟู่รับราชการในสังกัดกองทัพเรือ และในเดือนมีนาคม ค.ศ.1877 ได้เดินทางไปศึกษาต่อยังทวีปยุโรป ก่อนจะเข้าเรียน ณ The Royal Naval College at Greenwich ประเทศอังกฤษในเดือนกันยายนปีเดียวกัน เขาจบการศึกษาด้วยผลการเรียนดีเด่นในเดือนมิถุนายนปีถัดมา

เช่นเดียวกับคนรู้หนังสือส่วนใหญ่ในจีนขณะนั้น เหยียนฟู่หวั่นวิตกถึงอนาคตของประเทศ และพยายามอุทิศตนเพื่อหยุดยั้งไม่ให้มาตุภูมิต้องล่มสลาย สิ่งที่เหยียนฟู่ทำ นอกจากการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนาวีเป่ย์หยาง (北洋水师学堂 北洋水師學堂 Běiyáng Shuǐshī Xuétáng เป่ย์หยาง ฉุ่ยซือเสวถาง) เขายังเลือกที่จะใช้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและภาษาจีนที่มีอยู่เต็มเปี่ยมให้เป็นประโยชน์ โดยได้คัดสรรงานเขียนที่ทรงอิทธิพลในยุคนั้นมาแปลเป็นภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็น On Liberty ของจอห์น สจ๊วต มิลล์ หรือ The Spirit of Laws ของมองเตสกิเออ ฯลฯ แต่ที่ก่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือนในสังคมจีนมากที่สุด และทรงอิทธิพลอย่างสูงในยุคนั้นได้แก่หนังสือ Evolution